

S. Andreas – Paasdag 17 april 2022

Het gaat om iets groters dan ons leven

Inleiding. Vandaag vieren wij Pasen, het feest van ‘opstaan’, niet slechts van een historische gebeurtenis toen, 2000 jaar geleden. Wij vieren vandaag hier, ook in Oekraïne vieren ze het, dat wat dood lijkt niet dood is, maar dat leven het wint van de dood. Pasen gebeurt steeds, daar waar mensen zich verzetten tegen de bommen en raketten, niet buigen voor de onderdrukker, een levenskracht laten zien, sterker dan de dood. Het is een kwestie van zien en geloven.

Overweging. Het speelt in mijn hoofd, sinds 24 februari, de dag dat het Russische leger de grens overstak naar Oekraïne, de kwellende vraag: Als mensenlevens de hoogste waarde betekenen in mijn denken, is dan de keuze van Zelenski juist om de confrontatie aan te gaan met zo’n genadeloze agressor als Poetin? Het is heldhaftig, wat de Oekraïners doen, dat staat buiten kijf, ze hebben het recht aan hun zijde, maar toch: is de prijs voor hun strijd niet te hoog? Als duizenden mensenlevens gespaard zouden kunnen worden, door toe te geven aan de Russische eisen, zou dat dan toch niet de betere optie zijn? En elke dag, als ik het nieuws hoor en dood en vernieling zie, de ellende in kelders en metro’s, elke dag klinkt die vraag dringender in mijn hoofd: Is de prijs niet te hoog? Is het dat echt waard?

Maar als ik dan op de treinstations vrouwen zie met kinderen, die op de trein stappen naar veiligheid, en afscheid nemen van hun mannen; en deze twee zeggen tegen elkaar ‘het gaat om iets groters dan ons leven’, dan weet ik dat dáár het antwoord in schuil gaat. Het gaat om iets groters dan ons leven! Ja, er zijn in het leven hogere waarden dan het leven zelf; en mensen, die hun leven ervoor over hebben, in hun strijd tegen een brute dictator, getuigen hiervan. Hun strijd houdt het

vuur van de vrijheid brandend, want dáár gaat het om: vrijheid, eer, waarachtigheid, zelfrespect. Kort geleden stierf Peter R. de Vries, in koele bloede vermoord. Zijn levensdevies was: ‘Liever rechtop sterven dan op mijn knieën leven.’ Klinkt hierin niet precies hetzelfde door: Het gaat om iets groters dan mijn leven?

Dit brengt mij bij het Paasfeest. Het is erg wat er gebeurt, mensen op de knieën dwingen, dood en verderf zaaien. Ik roep bijna verwijtend naar God: hoe hebt U het toch aangedurfd uw schepping in de handen van mensen te leggen, U ziet toch wat er gebeurt? Ik wil antwoord, ik wil verder kunnen met mijn leven, ik wil licht op mijn pad.

En toch! het daagt, nu op Pasen. God heeft maar één antwoord paraat, en dat gaf Hij toen op die eerste Paasdag, 2000 jaar geleden: op ultieme haat, op het zaaien van dood en verderf, past maar één antwoord: gerechtigheid, liefde, ultieme liefde. Dat geldt vandaag nog!

In de eerste lezing van vandaag staat een woord dat verschillende keren terugkomt, het woord getuigen. Petrus vertelt heel concreet hoe hij en de andere leerlingen Jezus van nabij hebben meegemaakt, over hoe Hij in het leven stond, zijn liefde en zorg voor mensen, vooral voor kleine mensen, over hoe geliefd Hij was bij hen en zij in Hem iets van God zagen, en Hem zoon van God gingen noemen. En toch, zegt hij, hebben ze Hem gedood en dachten zo van Hem af te zijn. Maar wij, die Hem van nabij hebben meegemaakt, wij getuigen dat Hij niet dood is maar leeft. Zo'n leven als dat van Hem, zegt hij, kan niet stuk. Een leven als dat van Hem - er zijn voor mensen die vandaag-de-dag geen leven hebben - kan niet kapot, nooit. Hij leeft, is springlevend, je moet het gewoon willen zien. Dat is Paasgeloof, 24 karaats.

Overal leeft Hij, waar mensen proberen te leven zoals Hij; overal waar mensen zich aangesproken voelen door de verhalen over Hem, door zijn idealen; overal waar mensen die eerst gebogen liepen, weer fier

rechttop gaan; overal waar mensen opstaan uit dodelijke situaties. Dáár leeft Hij! Dat is Paasgeloof. Dat is de vreugde die wij met elkaar delen op deze paasmorgen. Hij leeft! Hij is niet stuk te krijgen. Ik wens ons toe dat ook wij als gemeenschap daarvan getuigen, het met verve beleven en uitdragen. Moge dit Pasen zalig zijn voor ons allen!